

December 2023

Vlaamse gaai, speurend naar voedsel voor de winter

Onderwerpen in deze nieuwsbrief

- Aanleg Geboortebos in Huissen
- Boomfeestdag in Gendt
- Het roodborstje
- Meer vogels in de tuin
- Doe-tip
- Lieveheersbeestjes
- Korte winterstop
- Colofon

Aanleg Geboortebos 15 november 2023

Een geslaagde ochtend in de Loovelden van Huissen.
De gemeente Lingewaard heeft voor de aanleg van een Geboortebos in Huissen 390 stuks bomen beschikbaar gesteld. Er is een boom geplant voor elk kind, dat het afgelopen jaar in de gemeente is geboren.
De kinderen van groep 6 van IKC BinnensteBuiten hebben hierbij flink geholpen met het aanplanten, daarbij bijgestaan door vrijwilligers en enkele jonge vaders.
Alle bomen voor het Geboortebos zijn inheems, zoals haagbeuk, walnoot, veldsdoorn en zwarte bes.
Halverwege de ochtend was er een korte pauze en aan het eind van de ochtend een lekkere Betuwse appel.

Kinderen planten de eerste bomen in het 'Geboortebos' © Gerard Burgers

nb. Het is overigens de bedoeling, dat het Geboortebos ieder jaar verder wordt uitgebreid met het planten van een boom voor elk kind dat in dat jaar geboren is.
Benieuwd waar het Geboortebos komt? Op de open ruimte tussen "Royal Berry" en de wijk de Loovelden.

Boomfeestdag 29 november 2023

Een geslaagde Boomfeestdag in de gemeente Lingewaard waar op woensdag 29 november 2023 door kinderen van De Tichelaar en De Vlinderboom zo'n 1800 boompjes en struiken zijn geplant op het terrein waar het nieuwe Ecopark De Kapel in Gendt komt!
Dit vond allemaal plaats onder begeleiding van veel vrijwilligers.

Bij aankomst op de locatie werden de groepen gesplitst, de ene helft begon met planten en de andere met een excursie. Halverwege de ochtend was er een korte pauze, waarna de groepen wisselden. Aan het eind van de ochtend gingen de kinderen weer naar school.
Het appeltje, dat ze kregen aan het eind van de ochtend, was gesponsord door landwinkel De Woerd en ging er gretig in.

Het roodborstje

Dit vogeltje staat heel vaak symbool voor de winter. Dat komt misschien ook wel, omdat op kerstkaarten nogal eens een roodborstje voorkomt met zijn oranje borst en kleine zwarte kraalootjes, die nieuwsgierig de wereld inkijken. Het hele jaar is het roodborstje aanwezig maar juist in de winter is het heel zichtbaar.
Het broedt hier en brengt zijn jongen hier groot. Het is een standvogel en dus geen wintergast zoals bijvoorbeeld de koperwiek of kramsvogel. Al zijn er ook zomerse roodborstjes, die in de winter wegtrekken en roodborstjes uit Scandinavië die naar het zuiden komen en de winter bij ons doorbrengen.
Hoewel het roodborstje hier gewoon het hele jaar door is te zien, is de verschijning ervan op de kerstkaart niet eens zo vreemd. Waar het roodborstje zomer's broedt in een bosrijke omgeving en in parken, scharrelt het in de winter zijn kostje bij elkaar in de dorpen en steden. Hierdoor zien wij mensen het roodborstje vooral in de winter, vaak in de tuin of in het park. Als je goed luistert kan je bovendien in de winter genieten van de zang. De zang lijkt een beetje op het geluid van een waterfluitje.
Een roodborstje wordt vaak gezien als een lief en schattig vogeltje. Maar niets is minder waar. Er zijn weinig vogels die zo fel zijn. Hartstochtelijk verdedigt het roodborstje zijn of haar territorium en kan heel fel zijn vooral tegen eigen soortgenoten. Hardhandig worden deze van het terrein verjaagd. Ze zijn ook heel dapper en beslist niet bang om de aanval in te zetten tegen vogels, die veel groter zijn. De felheid van het roodborstje hangt samen met het feit dat het een duidelijk territorium heeft en deze goed bewaakt. Opvallend kenmerk is dat zowel de mannetjes als de vrouwtjes in de winter en in de vroege lente ieder een eigen territorium bewaken. Zowel de vrouwtjes als de mannetjes zijn fel tegen indringers, dus ook tegen potentiële partners. Als een mannetje en vrouwtje elkaar zien zitten, wordt voor één van de territoria gekozen. Veel mensen sluiten dit vogeltje in hun hart, vanwege de felgekleurde oranje borst, de indringende blik van de kraalootjes en de kwieke houding. Het is beslist niet schuw en je kan regelmatig verrassende ervaringen opdoen met deze vogels. Soms gebeurt het dat een roodborstje echt, zoals het liedje zegt, tegen het raam tikt. Ze willen helemaal niet "naar binnen" , zoals het liedje zegt en ze bedelen ook niet voor eten. Nee, ze doen dit omdat ze niet snappen dat ze zichzelf zien in het raam en denken dat het een andere vogel is, die ze dus weg willen jagen uit hun gebied.

Meer vogels in de tuin krijg je met het juiste voer

De winter is de periode om vogels in je tuin te voeren. Insecten verdwijnen onder de grond. Bessen zijn geplukt en regen of sneeuw maken het moeilijk om zaden te vinden. Bovendien zijn de dagen korter en is er dus minder tijd om voedsel te zoeken.
Vogels hebben juist nu extra veel energie nodig om hun lichaamstemperatuur op peil te houden. Van december tot april mag de voedertafel goed gevuld zijn met vogelzaad en met vetrijke producten als vetbollen, pindaslingers en pindakaas.

Let op. Strooi niet te veel, want dan trek je ongedierte, zoals muizen en ratten aan!

Doe-tip!

Maak zelf eens een vetbol

Je kunt vetbollen natuurlijk in de winkel kopen, maar ze zijn ook heel makkelijk en snel zelf te maken! Met wat vormpjes, lege melkpakken, wc-rolletjes of eierdozen maak je de vrolijkste en leukste figuren. Eigenlijk te mooi om op te eten, maar ja, leg dat die vogels maar eens uit :-)

Dit heb je nodig:

Vast frituurvet (of kokosvet).
Vogelzaad.

Vormpjes: je kunt koekvormpjes maar ook kopjes gebruiken, lege melkpakken, eierdozen of zelfs uitgeperste sinaasappelhalven.
Stukjes touw en een pan.

Zo maak je de vetbollen

Smelt het frituurvet voorzichtig in een pan. Wacht tot alles gesmolten is en haal de pan van het vuur. Voeg nu voorzichtig het vogelzaad toe. De mengverhouding is 1:1. Je hebt dus net zoveel frituurvet nodig als vogelzaad. Heb je het goed gemengd? Vul dan je vormpjes met het mengsel en leg er een touwtje in. Het mengsel wordt het snelst weer hard in een koude omgeving.

warne kraan te houden.

Tip voor de koekvormpjes:
leg de vormpjes op een met bakpapier beklede bakplaat. Daar krijg je de vormpjes straks makkelijk weer af. Giet je mengsel voorzichtig in de vormpjes en leg er steeds een touwtje in zodat je jouw creaties straks makkelijk op kunt hangen. Het koekvormpje kun je makkelijk verwijderen door 'm héél even onder de

Lieveheersbeestjes

Wat doen lieveheersbeestjes in de winter. Met volgevreten buikjes zoeken de jonge exemplaren elkaar in het najaar op om samen in een maandenlange slaap te vallen. Oudere exemplaren gaan in de herfst dood. Als het om een slaapplek gaat zijn overwinterende lieveheersbeestjes niet zo kieskeurig. Een strooisel-laag, een hoop bladeren, een boomspleet of een groenblijvende heester... ze vinden het allemaal goed. Zit er straks in het voorjaar eentje op de vensterbank binnen? Dan heeft die in huis overwinterd. Zet dan even het raam open en hij vliegt maar wat graag de lente tegemoet.

Wij houden een korte winterstop

De natuur is in winterrust en ook de NME-gidsen van Lingewaard Natuurlijk gaan een korte winterrust houden. Vanaf 1 maart 2024 zijn ze weer volledig inzetbaar.

Voor het boeken van NME- veldlessen voor het komend voorjaar, is ook tijdens deze winterstop ons reserveringssysteem EDSO beschikbaar en kunnen er altijd via de website van Lingewaard Natuurlijk (www.lingewaardnatuurlijk.nl/nme-lessen) NME- veldlessen worden gereserveerd.

Wij wensen iedereen fijne feestdagen en graag tot in het nieuwe jaar 2024

COLOFON

Dit is een uitgave van Natuur Milieu Educatie (NME) Stichting Lingewaard Natuurlijk.
NME Stichting Lingewaard zet zich in voor natuur en milieu-educatie in het primair onderwijs binnen de gemeente Lingewaard.

Editie december 2023

Redactie : NME Stichting Lingewaard Natuurlijk
Fotografie : NME Stichting Lingewaard
Website : www.lingewaardnatuurlijk.nl
Mail : educatie@lingewaardnatuurlijk.nl